

جام خاطرات فوتبالی

از موهای بلند والدراما در جام ۹۰، بازی‌های باجیو در ۹۴، اشک‌های استیلی در ۹۸ تا سیو بیرانوند در ۲۰۱۸، هر جام را با چه خاطراتی به یاد می‌آوریم؟

سیدمصطفی صابری | روزنامه‌نگار

پرونده

جام جهانی جالب‌ترین رویداد ورزشی جهان است؛ هر چند المپیک اهمیت بیشتری دارد اما هیجان جام جهانی فوتبال خیلی بیشتر است و خاطرات جالبی را شکل می‌دهد. به طور مثال خیلی از دهه پنجاهی‌ها و شصتی‌ها فوتبال را با جام جهانی ۱۹۹۴ و روبرتو باجیو می‌شناسند؛ در همان جام خورخه کامپوس دروازه‌بان نه‌چندان مطرح مکزیکی فقط به خاطر لباسش مشهور شد. نفوذ جام جهانی آن قدر بالاست که خیلی‌ها جالب‌ترین تصویری که از آن دارند بوسه‌های لوران بلان بر کله کچل فابین بارتز دروازه‌بان فرانسه در جام ۹۸ بود. در حالی که فوتبال لحظات حساس و بازیکنان تأثیرگذاری داشته، اما موزیک جام ۹۰ برای خیلی‌ها خاطره‌انگیز است چون نگاه‌ها به جای هر لحظه فوتبال، روی جام جهانی متمرکز است. هر جام با یک سری خاطره همراه است و یک سری نماد در ذهن ما شکل می‌گیرد. مثل جام جهانی ۱۹۸۶ مکزیکی و گل‌های مارادونا به انگلستان. از آن گل فردی با دربیل همه مدافعان حریف، تا گلی که به دست خدا معروف شد. در این پرونده و در استقبال از نزدیک شدن به جام جهانی، می‌خواهیم ببینیم هر جام جهانی با چه خاطراتی در ذهن ما حک شده است؟ برای این که خاطرات مشترکی را بررسی کنیم از جام ۱۹۹۰ ایتالیا شروع کردیم تا به ۲۰۱۸ روسیه رسیدیم. در این خاطره بازی شیرین با ما باشید.

۱۹۹۰ موزیک جذاب، هیگوتینا و اشک‌های مارادونا

جام ۹۰ به میزبانی ایتالیا را با یک موزیک خوش ساخت می‌شناسیم. بردتیم گمنام کامرون مقابل آرژانتین قهرمان دوره قبل در افتتاحیه یکی از شگفتانه‌های جام در همان بدو امر بود. آرژانتین تیم متوسطی بود که با جادوی مارادونا و پناالتی‌ها تا فینال رفت. خاطرات دیگری هم از این جام داریم مثل خروج‌های عجیب و جذاب نه‌هیگوتینا دروازه‌بان پر حاشیه کلمبیا که چند سال بعد به اتهام همکاری با کارتل‌های مواد مخدر زندانی شد، یار قص‌های با مزه‌روژه‌میلا مهاجم شسن کامرون بعد از گلزنی، حتی موهای فر فری و بلند کارلوس والدرا اما کاپیتان کلمبیا، همین‌طور توپ خاصی که طرح‌ش روی همه توپ‌های بادی ارزان قیمت بازار کپی شده بود. البته این دوره از جام جهانی همزمان شد با زلزله تلخ در رودبار و منجیل. چند نفر از بازیکنان تیم ملی آلمان از جمله یورگن کلیزمن مهاجم موبلایی آن‌ها، در اقدامی زیبا ضمن فعالیت‌هایی به زلزله‌زدگان کشورمان کمک کردند. جام با قهرمانی تیم آلمان تمام شد، ماتئوس جام را بالای سر برد، مارادونا کاپیتان آرژانتین اشک می‌ریخت و زبان بدن و نوع سبک‌های داور فینال به تاملت‌هاور در زبان‌ها بود. البته داور فینال جام خیلی بحث برانگیز بود. این جام را با تیم خوش‌تیپ ایتالیا به یاد می‌آوریم، با سبک بازی جالب انگلیسی و هافبک پر انرژی‌شان گاسکویین و حس خوبی که تماشاگران فوتبال در خانه فک و فامیل با تلویزیون رنگی داشت؛ چون هنوز خیلی از خانواده‌های ایرانی تلویزیون رنگی نداشتند.

۱۹۹۴ ترور اسکوبار، رقص به به تو و محبوبیت باجیو

این جام به میزبانی آمریکا برگزار شد. گلزنی نیجریه و درددل‌های مهاجم این تیم باتور دروازه در حال اشک ریختن یکی از خاطرات پر رنگ‌ما از این جام است. گل به خودی اسکوبار مدافع کلمبیا و بعد ترورش در خیابان توسط مافیای شرط‌بندی خاطره تلخ ماست. از ۹۴ لباس جالب خورخه کامپوس دروازه‌بان کوتاه قامت مکزیکی را به یاد داریم. در همین جام بود که دو پیکنگ مارادونا حین برگزاری مسابقات مثبت اعلام‌واز ادامه مسابقات محروم شد. مدل موی جالب آلکسی لالاس بازیکن تیم ملی آمریکا یکی از خاطرات جالب ما از جام است. برزیل با درخشش زوج خط حمله‌اش به به تو و روماریو قهرمان شد. اما گئورگی حاجی از رومانی و به خصوص روبرتو باجیو از ایتالیا بازیکنان محبوب جام شدند. بر خلاف همیشه ایتالیا به خاطر باجیو، مالدینی، پاکیو کاو... در ایران محبوب‌تر از برزیل بود و پناالتی باجیو که به اوت رفت ایرانی‌ها هم به اندازه ایتالیایی‌ها معمو بودند. آلمان قهرمان دور قبل مقابل بلغارستان حذف شد و گل لچکوف به آلمان یکی از به یادماندنی‌ترین صحنه‌های این جام بود.

۱۹۹۸ استیلی، زیدان، کله بارتز

بعد از مدت‌ها انتظار تیم ملی کشورمان را در جام جهانی می‌دیدیم. همه انتظار یک بازی دست‌وپا بسته از تیم ما مقابل یوگسلاوی داشتند، اما بارها تا مرز شکست حریف قدر اروپایی جلو رفتیم و با بدبختی روی یک ضربه ایستگاهی گل خوردیم. گل استیلی به آمریکا و اشک‌هایش تصویری ماندگار در ذهن چند نسل از فوتبال ملی ماست. بقیه جام بدون ایران بازم شیرین و جذاب بود. درگیری یکاموسیمثونه در بازی انگلستان و آرژانتین از صحنه‌های ماندگار و بحث برانگیز جام بود. دو گل یک شکل و جالب زیدان در فینال، مصدومیت رونالدو فوق ستاره برزیل در برخورد با بارتز و در کنار همه این‌ها، بوسه‌های بلان بر کله کچل بارتز یکی از خاطرات با مزه این جام بود. در این جام برای اولین بار قبل و بعد از بازی، غیر از یک مجری، یک گزارشگر و کارشناس فنی و داور به استودیو می‌آمدند تا بازی‌ها را از جنبه‌های مختلف به شکل مفصل‌تری تحلیل کنند. پوشش بازی‌ها در ایران بهتر شده بود. شبکه ۳ برخلاف جام قبل در بیشتر نقاط ایران پخش می‌شد. نسل تازه‌ای از فوق ستاره‌ها به میدان آمده بودند. تیم کرواسی با بلازویچ سوم شد و پدیده جام. بلازویچ سه سال بعد با دستیارش برانکو به فوتبال ایران آمدند؛ اما در راهی کردن تیم ملی به جام ۲۰۰۲ تا کام بودند.

۲۰۰۲ رسوایی داور، کله رونالدو و تمارض ریوالدو

یک جام عجیب با میزبانی مشترک، رسوایی داور به نفع یکی از میزبانان یعنی کره، حذف بزرگان، رسیدن کره و ترکیه تا نیمه نهایی، کله نیمه کچل و زشت رونالدو، حسن ساس بازیکن ترکیه که تلفظ درست اسمش برای گزارشگرها در دسر ساز بود و ناچار بودند شین را به سین تغییر دهند، اخم‌های اولیور کان که ستاره آلمان‌ها تا فینال بود، مشت‌های ترپاتونی به اتاقک شیشه‌ای در اعتراض به داور حین بازی با کره جنوبی... و یکی از اتفاقات جالب این جام تمارض ریوالدو در بازی با ترکیه بود. ریوالدو برای کرنر به گوشه زمین رفت. بازیکن ترکیه خیلی ساده توپ را به سمتش پاس داد تا کرنر زده شود اما ستاره برزیلی که معمولاً اهل حاشیه نبود صورتش را طوری گرفت که داور مجاب شد بازیکن ترکیه به عمد توپ را به صورتش شوت کرده. جام با قهرمانی برزیل تمام شد و رونالدو ۸ گل زد تا یکی از آقای گل‌های بسیار موفق جام باشد، اما اولیور کان که در فینال گل بدی هم خورده بود بهترین بازیکن جام شد.

۲۰۰۶ دعوا ناموسی شد

این جام پر بود از بازی‌های پر حاشیه. وین‌رونی و کریس رونالدو یک درگیری عجیب در بازی پرتغال و انگلستان داشتند که تا مدت‌ها را جع به آن بحث بود؛ علی‌کریمی ستاره آن روزهای تیم ملی هم در اعتراض به تعویض به وسایل کنار زمین لگدمحکمی زد. اما او درگیری‌ها در فینال رخ داد، جایی که مارکو ماتراتزی مدافع ایتالیا به خانواده زیدان بی‌احترامی کرد و زیزوی دوست داشتنی در آخرین و شاید مهم‌ترین بازی عمرش از کوره در رفت و با کله زد توی قفسه سینه مارکو. پناالتی چیپ زیدان به یوفور در همین فینال یکی از اتفاقات به یادماندنی جام بود. این جام با قهرمانی ایتالیا به پایان رسید. بازی هلند و پرتغال در این جام با ۱۶ کارت زرد و ۴ کارت قرمزی از خشن‌ترین و جذاب‌ترین بازی‌های تاریخ جام جهانی بود، سطح خشونت بازی چنان بالا بود که رقابت فوتبالی به نبرد نورنبرگ (شهر محل بازی در آلمان) معروف شد

۲۰۱۰ سر و صدای ووزولا و تهدید القاعده

این جام در حالی در آفریقای جنوبی برگزار شد که القاعده تهدید کرده بود مسابقات را به خاک و خون خواهد کشید. صدای کرکننده شیپورهای معروف کشور میزبان در دست تماشاگران یعنی ووزولا در آغاز هر بازی حتی هنگام تماشا در خانه هم آزار دهنده بود. لوگو مسابقات طراحی جالبی داشت. یک نوجوان سیاه‌پوست که در حال هدزدن است و گردش سرش شبیه نقشه قاره آفریقا شده. توپ‌های جابولانی در این مسابقات استفاده شد و تا آن زمان یکی از متفاوت‌ترین توپ‌های مسابقات از حیث طراحی بود. اتفاق جالب این دوره ظهور یک پدیده دربابی به نام پُل بود. یک هشت‌پای عجیب که شهرت جهانی پیدا کرد و نتیجه مسابقات را پیش بینی می‌کرد. قبل از بازی‌ها یک شرکت رایانه‌ای هم با یک الگوریتم پیچیده پیش بینی کرد اسپانیا قهرمان خواهد شد. بازی اول و باخت اسپانیا بستر شوخی با الگوریتم را ایجاد کرد اما ماتادور‌ها با گل لحظه آخری اینیستا مقابل لاله‌های نارنجی هلند قهرمان شدند. بازی اروگوئه و غنادر همین جام بود، رقابتی شگفت‌انگیز و دراماتیک، لحظات پایانی سواژ مهاجم اروگوئه با دست توپ‌را از روی خط بیرون کشید. پناالتی غنا به تیر خورد و لحظاتی بعد اروگوئه در پناالتی‌ها غنا را شکست داد و به مرحله بعد صعود کرد.

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۱
۹ صفر ۱۴۴۴ • ۶ سپتامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۰۲۷

۲۲۴۷

۲۰۱۴ چقدر خوب بودیم ما

بازی ایران و آرژانتین یکی از بهترین نمایش‌های تیم کشورمان در تاریخ جام جهانی بود که با بدشانسی در دقیقه ۹۳ تبدیل به باخت شد. در حالی که داور یک پناالتی مسلم را برای ما نگرفت و موقعیت‌های خوبی هم روی دروازه حریف داشتیم. تیب جالب علیرضا حقیقی دروازه‌بان ما در جام در سطح جهانی بازتاب داشت. گل لمپارد به آلمان که کاملاً از خطر رد شده بود اما اعلام نشد حاشیه بزرگ جام بود. در این جام شاهد یک گل استثنایی هم بودیم، رابین فری پرسی با یک شیرجه دیدنی دروازه کاسیاس را در بازی اسپانیا و هلند باز کرد. این جام به میزبانی برزیل برگزار شد. هنرمندان ایرانی در جایگاه تماشاگران حاضر بودند و ترددشان با شلوارک در خیابان‌های برزیل حاشیه‌هایی در فضای مجازی ایجاد کرد. اما گل سرسید خاطرات ما از جام شکست ۷ بریک برزیل میزبان از آلمان بود. آلمانی که می‌توانست حتی تا ۱۰ گل هم بزند اما در بین دو نیمه و در رختکن تصمیم گرفته بودند میزبان را در حضور تماشاگرانیش بیشتر از این تحقیر نکنند. آلمان در فینال با شکست آرژانتین قهرمان جام شد. مسی با چهره مغموم جایزه بهترین بازیکن جام را گرفت و تمام.

۲۰۱۸ شیرجه علی بیرو و ظهور امباپه

این جام برای ما با چند شگفتی همراه بود. در یک بازی فاجعه‌آمیز مقابل مراکش با خوش‌شانسی نه تنها نباختیم، بلکه در لحظه آخر با گل به خودی مهاجم مراکش برنده از زمین خارج شدیم. بازی خوب و مصدومیت ابراهیمی

از ناحیه دنده در این بازی خاطره انگیز شد. مقابل اسپانیا با دفاع اتوبوسی در حال ثبت کلین شیت بودیم که روی یک اتفاق گل خوردیم. گل سعید عزت‌اللهی روی VAR درود اعلام شد. خیابانی در یک صحنه گفت سعید ما اسپانیایی بلده و سوژه خنده را جور کرد. در بازی با پرتغال بیرانوند بر مهار پناالتی کریس رونالدوی از خودراضی تبدیل به قهرمان شد. رسانه‌های جهان

زندگی سخت و کاری اورا

در روزهای نوجوانی منعکس

کردند. درگیری‌های کنار

زمین کی‌روش با مربی

حریف از خاطرات جالب این

جام بود. اما لحظه تلخ

حذف ما در دقیقه

پایانی بود؛ وقتی

که طارمی توپ را

در موقعیت مسلم گلزنی با دستپاچگی به بیرون زد. ما که چهار سال قبل برای باخت

آبرومندانه مقابل آرژانتین به خیابان‌ها ریخته بودیم بابت مساوی با پرتغال حساسی

معموم بودیم. اما جام خاطرات با مزه‌ای هم داشت. مثل لحظه‌ای که بازیکن بلژیکی

بعد از گل تیمش توپ را به هوا شوت کرد اما توپ به تیر خورد و بعد هم به

صورتش برخورد کرد. گل پنجم روسیه به عربستان و قیافه مضحک

و لیعهد عربستان از لحظات جالب جام بود. غلت زدن‌ها و تمارض

های نیمار به سوژه میم‌ها و گیف‌های شبکه‌های اجتماعی تبدیل

شد. این جام گل به خودی‌های زیادی هم داشت. اما اولین

جامی هم بود که با فناوری VAR برگزار شد. تیم ملی کشورمان

هم برای اولین بار هم بیشترین امتیاز را در مقایسه با بقیه ادوار

کسب کرد، هم هیچ گلی در جریان بازی توسط بازیکنان

خود به ثمر نرساند. دو گل ما یکی گل به خودی عزیز

بوالهدوز بود و یکی هم پناالتی کریم انصاری فرد به پرتغال.

حالا از الان باید به انتظار بنشینیم و ببینیم جام ۲۰۲۲ قطر

چه خاطراتی را رقم می‌زند. تیم ما در گروه دشواری است و

هنوز تکلیف سرمربی‌اش هم معلوم نیست.

